

Imaginea cuplului in romanul Mara de Ioan Slavici

"Dragostea este indelung rabdatoare, este plina de bunatate: dragostea nu pizmuieste, dragostea nu se lauda, nu se umfla de mandrie. Nu se poarta necuviincios, nu cauta folosul sau, nu se manie, nu se gandeste la rau. Nu se bucura de nelegiuire, ci se bucura de adevar. Acopera totul, crede totul, nadajduieste totul, sufera totul. Dragostea nu va pieri niciodata" (Epistola intaia catre Corinteni a Sfantului Apostol Pavel, XIII, 4-8). Aceasta ar fi in cateva cuvinte conceptia lui Ioan Slavici despre iubire, asa cum apare in romanul "Mara" sau in nuvelele: "Padureanca", "Scormon", "Moara cu noroc", fiindca "daca iubesti cu adevarata iubire, vei face numai ceea ce crezi tu insuti ca este bine sa faci, caci numai aceasta poti sa o faci cu toata multumirea" (I.Slavici, Fapta omeneasca).

Opera lui se situeaza sub semnul clasicismului, deoarece Slavici urmareste sa creeze personaje complexe, care sa reflecte o anumita mentalitate, personaje reprezentative ale societatii in care traia. E motivul pentru care Slavici plaseaza in centrul fiecarei creatii un personaj care se detaseaza de celelalte si care are un statut aparte. Un astfel de personaj este Ghita din "Moara cu noroc" sau Simina din "Padureanca" sau Persida din romanul "Mara". Asa cum apreciaza si M. Popescu "chiar daca textul lui Slavici, pentru unii, pare a nu spune nimic sau foarte putin, el cerceteaza, de fapt, straturile cele mai adanci ale constiintei umane", Slavici fiind, de altfel, cunoscut ca "un scriitor al conditiei umane problematice".

Romanul "Mara" a aparut in anul 1894 in revista "Vatra" si in volum in anul 1906. Acest roman inaugureaza o directie noua in literatura romana prin realizarea unor personaje complexe, prin zugravirea realista a mediului transilvanean si prin analiza psihologica a sufletului uman. Desi surprinde targul transilvanean care trece prin multiple transformari si patima de inavutire a omului, romanul "Mara" este inainte de toate un roman despre iubire si casatorie. Scriitorul prezinta evolutia a trei cupluri diferite: unul deja format si consolidat (Hubar-Hubaroaie), unul format dar pe punctul de a se destrama (Bocioaca-Marta) si un cuplu in formare (Natl-Persida).

Persida reprezinta "centrul" actiunii romanului, punctul central in care se intalnesc si se intretaie toate liniile de relatie dintre ea si celelalte personaje care o inconjoara. Insa pentru a accede la centru, personajul este supus unei consacrari, unei initieri, unei existente ieri profane si iluzorii careia ii va succeda, neaparat, o noua existenta reala, durabila, eficace. Astfel, se poate spune ca Persida, iubindu-l pe Natl si casatorindu-se cu el, parcurge un adevarat traseu initiatic care o face sa inteleaga si sa vada altfel lucrurile din jurul ei, viata in general, ii formeaza personalitatea, o maturizeaza.

Slavici este unul dintre scriitorii care descriu o iubire respinsa, condamnata nu doar de instante exterioare, dar mai ales de insisi cei care iubesc. Asa este cazul celor doi tineri din romanul "Mara": Persida, o fata de 18 ani "inalta, lata-n umeri, rotunda si cu toate astea, subtirica s-o frangi din mijloc; iar fata ei ca luna plina, curata ca floarea de cires si alba de o albeata prin care numai din cand in cand strabate, abia vazut, un fel de rumeneala" si Natl, un baiat de 21 de ani, care "desi

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

macelar, era asa la infatisare, om placut, parca mai mult fata decat fecior), cu mustata plina, cu obrazii rumeni, cu sortul curat, oarecum rusinos, semana mai mult a cofetar decat a macelar. Ai fi crezut ca nu e in stare sa franga gatul unei vrabii". Prima lor intalnire poate fi pusa sub semnul destinului, deoarece ea s-a produs intr-o zi de primavara, cand vantul a spart o fereastră de la manastirea unde traia Persida. Cand a vazut-o pentru prima data, Natl "ramase uimit, cu inima inclestata si cu ochii oarecum impaingeniti. Ii era parca s-a rupt, s-a frant, s-a surpat deodata ceva si o mare nenorocire a cazut pe capul lui." Reactia Persidei a fost asemanatoare: "Obrazii ei se umplura de sange, si ii era parca o sagetase ceva prin inima. Atat a fost, nu mai mult, si ea nu mai putea sa fie ceea ce fusese." Aceasta dragoste la prima vedere, adevarata coup de foudre, i-a marcat existenta tinerei fete caci "atat a fost numai, si gandul copilei era mereu la fereastră cea sparta, la frumusetea zilei de primavara, la omul ce statuse acolo, peste drum, cu ochii uimiti si rasuflarea, parca, oprita."

Evolutia povestii de iubire dintre acesti doi tineri este urmarita de Slavici de-a lungul intregului roman. Slavici se dovedeste a fi un bun observator al sufletului omenesc, iar descrierile sentimentelor celor doi indragostiti sunt edificatoare. In capitolul IV, intitulat "Primavara", Natl o intalneste pe Persida pe pod: "Cum sa treaca ? Cum sa calce ? Cum sa-si tie mainile? Cum sa se uite la ea? Sa-si ridice palaria ori sa faca ca si cand n-ar cunoaste-o?" Ca orice iubire insa, si iubirea lor se loveste de o serie de obstacole care le marcheaza existenta. Interdictia care conditioneaza iubirea lor se manifesta pe trei planuri: mai intai este vorba de nationalitatea tinerilor: ea este romanca si el neamt, iar nici una dintre cele doua familii nu vrea "sa-si spurce sangele"; apoi conditia sociala constituie o piedica pentru implinirea iubirii lor: Natl face parte dintr-o familie considerata instarita, iar Persida este orfana; de asemenea, exista intre cei doi tineri o interdictie morala: putem vorbi despre incompatibilitatea temperamentelor , fiindca se intalnesc doua spirite diferite, femeia reprezentandu-l pe cel superior Un singur exemplu este suficient pentru a ne da seama ca iubirea lor a fost de la inceput unaimposibila si interzisa: "Da, e fata Marei! grai Hubaroi mai intai mirata, apoi dezamagita. Pacat ii venea sa zica, dar n-a rostit vorba. Era oarecum induiosata ca e mare nenorocire sa fii atat de frageda, atat de frumoasa si sa ai mama pe Mara, precepeata si podarita."(s.n.)

Slavici insista mult asupra acestui cuplu, tocmai pentru a pune in evidenta dificultatile prin care erau nevoiti sa treaca doi tineri de nationalitati diferite, de la opozitia categorica a parintilor si pana la mustarile de constiinta pe care ei singuri si le faceau. Persida este insa personajul pozitiv, cu o personalitate puternica, care isi invinge teama si emotiile inerente inceputului vietii conjugale, prin felul in care intelege dragostea, deoarece ea vede in iubire nu numai o dezlantuire a inimii, ci si o mare responsabilitate. Desi fusese curtata si de teologul Codreanu, care o adora ("Ah, ce femeie, ce fiinta! Ce ademenitor ii era zambetul, ce dulce supararea, ce usor curgeau vorbele de pe buzele ei, ce nesecat ii era sufletul!"), Persida hotaraste sa se casatoreasca cu Natl pentru ca, spune scriitorul, "ea simtea ca destinul ei s-a identificat cu al lui Natl"

Dupa ce sunt cununati pe ascuns de teologul Codreanu, Persida si Natl pleaca la Viena, convinsi fiind ca vor reusi sa se descurce singuri. Numai ca la Viena, cei doi tineri descopera ca nu se

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

cunosc indeajuns si ca nu vor putea depasi toate problemele care se ivesc in viata lor. Natl devine violent, nepasator si fara constiinta indeplinirii obligatiilor conjugale. Asa se va comporta si la intoarcerea in tara, in ciuda faptului ca Persida ramane insarcinata. Spre deosebire de Natl, Persida dovedeste admirabile calitati de sotie, este harnica si chibzuita. Ea intelege ca integrarea in comunitate si impacarea cu parintii reprezinta conditiile ca ei sa fie considerati nu un cuplu, ci o familie. E motivul pentru care nu-l paraseste pe sotul ei, avand constiinta datoriei de sotie si orgoliul de a nu-si distruge casnicia. De aceea, ea il dojeneste uneori: "da-ti seamacum te-ai fi simtit si ce ai fi facut, daca eu as fi fost atat de slaba ca tine si as fi plecat ca la intoarcerea ta sa nu ma mai gasesti acasa. Mi-a venit si mie sa plec, dar stiam ca acesta e un lucru pe care nu trebuie sa-l fac si m-am stapanit". Iar suferintele Persidei au fost rasplatite pentru ca a adus pe lume un copil care nu numai ca i-a salvat casnicia dar i-a adus alaturi de ei si pe parinti, i-a adus pace in suflet

Iubirea dintre Persida si Natl repeta, intr-un fel, iubirea dintre Simina si Iorgovan din nuvela "Padureanca", numai ca de data aceasta destinul a vrut ca iubirea sa se implineasca. Persida este o fiinta convinsa ca "o singura data in viata iubeste omul cu adevarat.". Ea lupta, ca si Simina, pentru dragostea sa. Salvandu-se pe sine, Persida isi salveaza dragostea, isi salveaza casnicia, isi salveaza familia. Prin urmare, se poate spune ca Slavici a reusit sa prezinte evolutia acestui cuplu de la primele manifestari timide ale sentimentului de iubire pana la intemeierea si consolidarea unei familii.

Celelalte doua cupluri din roman au aparitii episodice. Hubar-Hubaroaie este un cuplu inedit, fiind parintii lui Natl. Ei se considerau o familie instarita si nu puteau concepe, mai ales Hubar, ca unicul lor fiu sa fie casatorit cu fata Marei. Hubar "desi implinise 46 de ani si era om cu multa chibzuiala, nu parea deloc a om care sa-i fie tata lui Natl. Lasa ca era om balan, cam slab si cu obrazii rosii" pe cand nevasta lui era "o femeie asezata, cam tafnoasa si neingaduitoare".

Al treilea cuplu din romanul "Mara" este Bocioaca-Marta. Acesta este un cuplu caruia scriitorul ii acorda mai putina importanta, dar totusi prin prezentarea lui, Slavici sanctioneaza necrutator lipsa de moralitate a oamenilor. Bocioaca este starostele jocurilor si toti il considera un om cu stare. Casatorit cu Marta, ei au trei copii: "doi baieti mai mici si o fata mai maricica, Sultana." Marta "se simtea inca de tot tanara si era mereu gatita, mereu voioasa, aproape zburdalnica, doritoare de petreceri si usoara, asa se zicea, si de inima si de minte), si se deprinsese ca toate sa-i vie de-a gata si n-a ajuns niciodata sa afle ce sunt grijile vietii." Poate tocmai acesta a fost motivul pentru care ea a cautat sa-si "complice" existenta alaturi de baiatul Marei, Trica. De aceea, ca si in cazul familiei Hubar, nu cred ca se poate vorbi despre iubire, ci mai degraba despre "o rutina" a vietii pe care personajele o accepta din diferite motive.

In concluzie, se poate spune ca Ioan Slavici a reusit sa surprinda, printr-o fina intuitie si analiza a sentimentelor personajelor, o imagine realista a societatii, in care locul cel mai important trebuie sa-l aiba familia, caci ea reprezinta nucleul de baza al oricarei colectivitati.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

"Apogeu al creatiei lui Slavici, opera de seama a literaturii noastre clasice, romanul "Mara" este o fresca, uluitoare si astazi in complexitatea ei, a unei lumi apuse, la intelegerea careia aduce o valoroasa contributie. Dupa ce a cunoscut in trecut contestari categorice, alaturi de unele aprecieri elogioase, romanul se bucura astazi de unanima pretuire ce trebuie acordata unei lucrari in al carei mesaj posteritatea a deslusit imaginea unui scriitor realist de indiscutabila originalitate"(Constantin Maciuca). Mai mult de-atat, I.Breazu afirma ca: "Slavici este adevaratul parinte al prozei ardelene. Agarbiceanu, Rebreanu, P.Dan dezvoltă, fiecare in felul sau, anumite date sau virtualitati ale prozei lui Slavici. S-au nascut din Popa Tanda ca marii realisti rusi din Mantaua lui Gogol." ..